

ร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช
.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก “หมวด ๒ พระมหากษัตริย์” ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตั้งแต่มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๒๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“หมวด ๒
พระมหากษัตริย์

มาตรา ๖ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศ ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของปวงชนชาวไทย และทรงเป็นกลางทางการเมือง

การสืบทอดตำแหน่งพระมหากษัตริย์เป็นไปตามหลักการสืบราชสมบัติทางสายโลหิตตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์

มาตรา ๗ การกระทำของพระมหากษัตริย์ทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐ ต้องได้รับความแนะนำและความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้เสียก่อน

การกระทำของพระมหากษัตริย์ต้องมีผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการเสมอ การกระทำ
ใดของพระมหากษัตริย์ที่ไม่มีผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ให้ถือเป็นโมฆะ

พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐได้เท่าที่บัญญัติไว้ใน
รัฐธรรมนูญนี้ และพระมหากษัตริย์ไม่ทรงมีพระราชอำนาจเหนือสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การ
อิสระ และองค์กรอื่นของรัฐทั้งปวง

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีตามคำแนะนำและความเห็นชอบของสภา
ผู้แทนราษฎร และทรงแต่งตั้งรัฐมนตรีตามการเสนอชื่อของนายกรัฐมนตรี

พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและกระทำการต่างๆ ตามคำแนะนำและความ
เห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ในนามของปวงชนชาวไทย โดยมีประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับสนอง
พระบรมราชโองการ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ดังนี้

(๑.) ประกาศสงคราม โดยต้องมีมติให้ความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียง
ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

(๒.) แต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(๓.) แต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้พิพากษาศาลฎีกา ตุลาการศาลปกครองสูงสุด และผู้
ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและกระทำการต่างๆ ตามคำแนะนำและความ
เห็นชอบของนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ในนามของปวงชนชาวไทย โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราช
โองการ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ดังนี้

(๑.) ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

(๒.) ประกาศใช้พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา หนังสือสัญญาสันติภาพ
สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่นกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ

(๓.) พระบรมราชโองการแต่งตั้งรัฐมนตรีหรือให้พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรี

(๔.) พระราชทานอภัยโทษ

(๕.) สถาปนาและถอดถอนฐานันดรศักดิ์ พระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๖.) รับรองประมุขของรัฐต่างประเทศ เอกอัครราชทูต หรือพระราชอาคันตุกะ

(๗.) ประกอบพระราชพิธี

เฉพาะการใช้พระราชอำนาจตามบทบัญญัติในมาตรานี้ องค์พระมหากษัตริย์ไม่ต้อง
รับผิดชอบและไม่ถูกฟ้องร้องหรือกล่าวหาในทางใด ให้ผู้รับสนองพระบรมราชโองการตามที่กำหนดไว้ใน
รัฐธรรมนูญนี้เป็นผู้รับผิดชอบ

การกระทำอื่นใดของพระมหากษัตริย์ที่ไม่ได้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งพระมหากษัตริย์
หรือในฐานะประมุขของรัฐย่อมไม่อยู่ภายใต้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามวรรคเจ็ด

มาตรา ๘ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก

มาตรา ๙ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักรหรือจะทรงบริหารพระ
ราชภาระไม่ได้ด้วยเหตุใดก็ตาม พระมหากษัตริย์ต้องทรงแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนแต่ต้องไม่เกิน
สามคน ให้เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ประมุข
ของรัฐแทนในระหว่างที่พระมหากษัตริย์ไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักรหรือทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้

ในกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือไม่สามารถจะทรงแต่งตั้งได้ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มีอายุสูงสุดสามคนประกอบเป็นคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ขึ้นเป็นการชั่วคราว

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต้องปฏิญาณในสภาผู้แทนราษฎรด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ด้วยความซื่อสัตย์ เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายที่ตราขึ้นโดยสภาผู้แทนราษฎรทุกประการ”

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ หากมีกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรต้องดำเนินการตามมาตรา นี้ ให้สภาผู้แทนราษฎรที่พ้นสิ้นอายุหรือพ้นถูกยุบปฏิบัติหน้าที่รักษาการและดำเนินการประชุมได้

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลงและเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งพระราชทายาทไว้ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์แล้ว ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรอัญเชิญองค์พระราชทายาทขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรประกาศให้ประชาชนทราบ

ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลงและเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งพระราชทายาทไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้นายกรัฐมนตรีเสนอพระนามผู้สืบราชสันตติวงศ์ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในกรณีนี้ จะเสนอพระนามพระราชธิดาก็ได้ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรอัญเชิญองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรประกาศให้ประชาชนทราบ

ก่อนเข้ารับหน้าที่ พระมหากษัตริย์ต้องปฏิญาณในสภาผู้แทนราษฎรด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขของประเทศด้วยความซื่อสัตย์ เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายที่ตราขึ้นโดยสภาผู้แทนราษฎรทุกประการ”

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ หากมีกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรต้องดำเนินการตามมาตรา นี้ ให้สภาผู้แทนราษฎรที่พ้นสิ้นอายุหรือพ้นถูกยุบปฏิบัติหน้าที่รักษาการและดำเนินการประชุมได้

มาตรา ๑๑ พระมหากษัตริย์ทรงมีเงินรายปีเพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประมุขของรัฐ การเสด็จพระราชดำเนิน การต้อนรับพระราชอาคันตุกะ เงินเดือนสำหรับข้าราชการในพระองค์ การบำรุงรักษาพระราชวัง การรักษาความปลอดภัย ค่าใช้จ่ายของพระราชบิดา พระราชมารดา พระราชโอรส พระราชธิดา พระเชษฐา พระเชษฐภคินี พระอนุชา และพระชนิษฐาของพระมหากษัตริย์ และค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประมุขของรัฐ

ให้สภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดวงเงินและอนุมัติเงินรายปีในทุกสี่ปีอย่างสมพระเกียรติและพระราชสถานะของพระมหากษัตริย์ตามสมควร โดยต้องพิจารณาถึงสถานะทางเศรษฐกิจ สถานะทางการคลังของประเทศ ตลอดจนความจำเป็นเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยรับงบประมาณอื่นประกอบด้วย

ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินรายปีของพระมหากษัตริย์และรายงานให้สภาผู้แทนราษฎรทราบทุกปี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มเติม (๑๑) ในมาตรา ๑๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

“(๑๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีรอไว้ห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากสภาผู้แทนราษฎร ถ้าไม่มีกรณีต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๔๘ ให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

พระมหากษัตริย์ต้องทรงลงพระปรมาภิไธยในร่างพระราชบัญญัติตามวรรคแรก โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔๗ วรรคแรก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๗ ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรยังมีได้ให้ความเห็นชอบ ให้เป็นอันตกไป

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗๑ พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจในการลงพระปรมาภิไธยในพระบรมราชโองการให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรี ตามคำแนะนำและความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ในนามของปวงชนชาวไทย โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗๕ พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจในการลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ตามคำแนะนำและความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ในนามของปวงชนชาวไทย โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๗๘ วรรคแรก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗๘ พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจในการลงพระปรมาภิไธยในหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่นกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ ตามคำแนะนำและความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ในนามของปวงชนชาวไทย โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘๓ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๗๖ มาตรา ๑๗๗ มาตรา ๑๗๙ มาตรา ๑๘๐ และมาตรา ๑๘๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๑๓ ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญนี้ ภายในหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ โดยให้นำกฎหมายเดิรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ มาพิจารณาประกอบด้วย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี